



Investigating the relationship between the amount of sports activities and social capital among the workers of selected factories in Tabriz

Kazem Ghobadi Ansaroodi¹, Abolfazl Omid²

1. PhD in Sports Management, Director of Sports Science Department, Nabi Akram Non-Profit Higher Education Institute (PBUH), Tabriz

2. Master's degree in Sports Management, Payam Noor University, Karaj branch

Abstract

This research was conducted with the aim of investigating the effect of sports on the social capital of workers in selected factories in Tabriz using a survey method. The statistical population of this research is 190 workers of these factories who were selected by stratified random sampling. To collect data about the social capital variable and physical activity level, a researcher-made questionnaire with a reliability coefficient of 0.81 was used in the Likert format. SPSS software and descriptive and inferential statistical methods were used for data analysis. To describe the qualitative variables, the percentage and frequency distribution were calculated, and to describe the quantitative variables, the central and dispersion indices were calculated. Pearson's correlation coefficient, path analysis and multiple regression have been used in connection with inferential statistics and hypothesis testing. The results of the research showed that the average social capital of the workers is low, and there is also a significant, positive and direct correlation between social trust, social support and overall social capital with the amount of sports activities. This means that people who have a regular schedule for exercise have high social capital.

Article information

Received: 8 January 2024

Revised: 5 March 2024

Accepted: 15 September 2024

Published: 17 October 2024



Keywords:

Social Capital, Sports Activities, Workers

How to Cite This Article:

Ghobadi Anasaroodi, K. and Omid, A. (2024). Investigating the relationship between the amount of sports activities and social capital among the workers of selected factories in Tabriz. *Journal of Sport Management Knowledge*, 2(1), 28-42. <https://doi.org/10.22034/jmsk.2024.18867>

* Corresponding Author; Email: Kazemghobadi_2005@yahoo.com

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

In today's world, health perspectives have gained a wider perspective and special attention has been paid to the non-medical determinants of health. Each of these determinants by itself or by influencing each other strongly affect the health status. Meanwhile, social capital is one of the social determinants of health that has attracted a lot of attention (Rezaei et al., 2013). Social capital refers to forms of relationships and communication that are obtained through formal and informal ties with family members, friends, school and community members. Robert Putnam believes that social capital is various aspects of social organization such as trust, norms and networks that can improve the efficiency of society by facilitating coordinated actions (Putnam, 1995). Today, the concept of social capital is known as an influential variable in the growth and development of societies, and after the 1980s, this concept has created a special place in scientific circles, and every day it plays a greater role in understanding society's problems and developing progress and development plans. or to fix the backlogs, he is responsible. Coleman (1988) considers social capital as resources and energy hidden in society, which causes the activation of communication among people. He considers these resources as trust, empathy, understanding and common values that connect the human and social network and enable collective work. According to Coleman, social capital is a resource that can raise the level of individual relationships to the level of social relationships and has two basic elements: one is social construction and the other is the actions of actors. Social capital has dimensions that each of these dimensions have significant effects on mental health. Social support networks provide tangible assistance that reduces anxiety and reinforces health-related norms. Meanwhile, trust has significant effects on mental health. One of the important issues that can affect the development of workers' sports is providing the basis for preparing and formulating a strategic plan in workers' sports. It is considered a major and initial step to organize wide and diverse challenges in different fields of sports at the provincial level and even some fields at the national level (Pehlani Yili et al., 2019). The labor society and the future of Islamic Iran need healthy workers. Workers who are productive and the welfare, comfort and peace of the society today and tomorrow depend on the health of these workers, and these workers and human resources must have full physical and mental health so that they can be useful and effective in the economic cycle. Therefore, identifying, evaluating and measuring them in terms of mental health, the amount of social capital and encouraging them to exercise can help them to be aware of their physical and mental health as well as their physical fitness and if necessary According to the obtained results, they should take appropriate measures regarding their physical condition. Also, this work will encourage them to exercise and follow a proper diet, and as a result, they will be physically and even mentally healthy and strong, and the risk of contracting dangerous diseases such as cardiovascular diseases, diabetes, skeletal abnormalities, etc. they will keep away from themselves and in addition to reducing and preventing the huge costs of treating the disease, they will perform their dangerous duty in Kakhanjat completely and sufficiently and with extra energy.

DISCUSSION AND CONCLUSION

Exercise plays a vital role in improving well-being, reducing stress, and minimizing health risks in society. It has numerous personal (physical and mental) and social health benefits, including enhancing mental health, strengthening physical resilience, lowering healthcare costs, fostering independence and self-control, regulating emotions, boosting vitality, and developing social skills. These positive effects are crucial throughout all stages of life, from childhood to old age. As a key tool for achieving these benefits, engaging in exercise is an individual responsibility, while creating the conditions for its promotion and growth is a collective national duty.

Examining the findings of the research as well as the findings of the path analysis model shows that the most important factors of the desire for sports activities are age, marital status, education and social capital, each of which has a certain contribution in explaining workers' tendency towards sports activities. have played sports In this regard, many researches have been conducted. The results of the researches of Abedini and Talebi (2016), Visia et al. (2015), Eslamnejad et al. (2015), Mohammadi and Maleki (2014), Eslami Marzan Kalate et al. (2013), Sipel (2016), Tanter (2015) , indicating that the present research is in line with the results of the research. However, complete alignment has not been observed in the results of some variables. According to the path analysis model, regarding the significant relationship between the amount of sports activities and social capital, it can be said that social capital is associated with social frameworks in a person such as family, friends and colleagues and membership in sports clubs. which arouses a person's interest and enthusiasm for proper management of his body and his tendency to exercise.

Therefore, based on this point of view, the amount of sports activity is determined by habits (tastes, lifestyle), combination of social capital (family, friends, membership in associations, etc.), economic (income and assets), cultural skills. , determines education and having free time. Since among the social functions of sports; Increasing communication and social participation, acquiring social skills and forming the social identity of people are the sub-branches of the structural dimension of social capital in Putnam's view, Therefore, according to the research findings and based on Putnam's theory, sports participation and interaction and membership in sports associations can be

considered among the factors influencing sports activities. Therefore, the full familiarity of the workers with sports and the authorities' more attention to this matter increases the willingness of the workers to do sports.

It seems that more research should be done in the field of spreading sports culture among the working and young generation, so that sports have a high status among this group and as a result, more young people are encouraged and encouraged to these sports activities. Giving importance to sports makes youths and families grow and excel. The more people have physical and mental health, the stronger the family will be. Looking at the studies, it is clear that social capital has a positive effect on health in most cases. Considering the positive impact of social capital on mental health, it is important and necessary to address this issue. Because when a person can establish strong relationships and bonds with others and thereby increase his social capital, he can enjoy group support. This in itself provides the basis for reducing stress and psychological pressures, and thus the individual can enjoy better mental health. When workers, these constructive strata of society, have higher mental health, their ability to cope with workplace pressures and stresses increases and they will enjoy psychological peace and comfort. As a result, they can identify their talents and creativity with complete peace and confidence and release their latent energies for progress and construction. In fact, social capital can be used to promote individual health, increase psychological resistance, and strengthen the defense mechanism against stress. The results of this study showed that workers who have higher social capital, because they receive support and trust from friends and relatively homogeneous groups, and have a tendency to maintain group identity and establish strong and solid relationships among themselves, can benefit from mutual trust, social, psychological, financial support, a sense of belonging, and dependence in various aspects of social life, which improves health and allows for better control of life. Therefore, it can be said that by improving the attitude of workers and their families towards sports activities, through family support and also creating a space to increase social capital through sports programs that managers of workshops and factories directly at the factory level and holding inter-factory sports competitions and activities, as well as establishing two-way communication with sports and non-sports institutions and organizations from other workshops and factories and labor organizations, including the Workers' House, financial institutions and service complexes, the Social Security Organization, as well as the Industrial Estates Organization and municipalities, can plan for it. Through educational programs, holding workshops, etc., workers can be encouraged to establish strong and solid bonds with friends and acquaintances, which provides the necessary basis for increasing social capital by providing teamwork and forming voluntary groups among workers.



بررسی ارتباط بین میزان فعالیت‌های ورزشی و سرمایه اجتماعی در بین کارگران کارخانجات منتخب تبریز

کاظم قبادی عنصرودی^{۱*}، ابوالفضل امید^۲

۱. دکتری گروه مدیریت ورزشی، مدیر گروه علوم ورزشی، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نبی اکرم (ص)، تبریز

۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، واحد کرج

اطلاعات مقاله

دریافت شده: ۱۴۰۲/۱۰/۱۷

بازنگری شده: ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

پذیرش شده: ۱۴۰۳/۰۶/۲۶

انتشار: ۱۴۰۳/۰۷/۲۷



چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر ورزش بر سرمایه اجتماعی کارگران کارخانجات منتخب تبریز به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش، کارگران این کارخانه‌ها به تعداد ۹۶۰ نفر و بر اساس فرمول کوکران ۲۷۴ نفر که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی انتخاب شده‌اند. برای جمع‌آوری داده‌ها در مورد متغیر سرمایه اجتماعی و میزان فعالیت بدنی از پرسشنامه محقق ساخته با ضریب پایایی ۰/۸۱ در قالب لیکرتی ۵ گزینه‌ای استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده گردید. برای توصیف متغیرهای کیفی به محاسبه درصد و توزیع فراوانی و برای توصیف متغیرهای کمی به محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی اقدام شده است. در ارتباط با آمار استنباطی و آزمون فرضیه‌ها از ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل مسیر و رگرسیون چندگانه استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان داد میانگین سرمایه اجتماعی کارگران در حد پایینی است و همچنین همبستگی معنادار، مثبت و مستقیمی بین اعتماد اجتماعی، حمایت اجتماعی و در کل سرمایه اجتماعی با میزان فعالیت‌های ورزشی وجود دارد. یعنی افرادی که برنامه زمانی منظمی برای ورزش اختصاص می‌دهند، از سرمایه اجتماعی بالایی برخوردارند.

کلمات کلیدی: سرمایه اجتماعی، فعالیت‌های ورزشی، کارگران

نحوه استناد به این مقاله

قبادی عنصرودی، ک.، امید، ا. (۱۴۰۳). بررسی ارتباط بین میزان فعالیت‌های ورزشی و سرمایه اجتماعی در بین کارگران کارخانجات منتخب تبریز. *دانش مدیریت ورزشی*، ۲(۱)، ۲۸-۴۲. <https://doi.org/10.22034/jsmk.2024.18867>

* Email: Kazemgobadi_2005@yahoo.com



مقدمه

در دنیای امروز دیدگاه‌های سلامت چشم اندازی وسیع‌تر پیدا کرده و ضرورتاً به عوامل تعیین کننده غیر طبی سلامت توجه ویژه‌ای معطوف گشته است. هر یک از این تعیین کننده‌ها به خودی خود و یا از طریق تأثیر بر یکدیگر وضعیت سلامتی را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهند. در این میان سرمایه اجتماعی یکی از تعیین کننده‌های اجتماعی سلامت است که توجه زیادی را به خود جلب نموده است (رضایی و همکاران، ۱۳۹۳).

سرمایه اجتماعی بر اشکالی از روابط و ارتباطات دلالت دارد که از طریق پیوندهای رسمی و غیر رسمی با اعضای خانواده، دوستان، مدرسه و افراد اجتماع به دست می‌آید. رابرت پوتنام بر آن است که سرمایه اجتماعی وجوه گوناگون سازمان اجتماعی مانند اعتماد، هنجارها و شبکه‌هاست که می‌توانند با آسان کردن اقدامات هماهنگ، کارایی جامعه را بهبود بخشند (Potnam, 1995). در سرمایه اجتماعی، افراد و اجتماعات در قالب ارزش‌ها، هنجارها و پیوندهای اجتماعی که در جریان تعاملات اجتماعی به وجود می‌آید قابلیت‌های خود را افزایش می‌دهند و در عین به دست آوردن امکان کنترل زندگی خود، از حمایت‌های محیطی و اجتماعی که در شبکه‌های ارتباطی آنها به وجود آمده برخوردار می‌شوند. در این مورد واتفورد اظهار می‌دارد؛ امروزه عوامل تعیین کننده اقتصادی-اجتماعی سلامت، به خوبی بررسی شده و شواهد مستندی در دست است که هر چه افراد به لحاظ اجتماعی منزوی‌تر باشند، از سلامت روانی کمتری برخوردارند و به عکس هر چه پیوستگی اجتماعی در جامعه بیشتر باشد آن جامعه سالم‌تر خواهد بود (بهزاد، ۱۳۹۴). امروزه از مفهوم سرمایه اجتماعی به عنوان متغیری تأثیرگذار در رشد و تکامل جوامع نام می‌برند و این مفهوم بعد از دهه ۱۹۸۰ جایگاه ویژه‌ای را در محافل علمی ایجاد کرده و هر روز نقش بیشتری را در شناخت مسائل جامعه و تدوین برنامه‌های پیشرفت و توسعه یا رفع عقب ماندگی‌ها، عهده دار می‌گردد.

در خصوص تعریف این مفهوم می‌توان گفت؛ از طریق روابط انسانها با یکدیگر که سعی دارند نیازمندی‌های خود را تأمین و اهداف مورد نظر خود را محقق سازند، پدیده‌ای به نام جامعه شکل می‌گیرد. برقراری رابطه میان افراد، موجب مبادله اطلاعات می‌شود و افراد جامعه در قالب شبکه‌های مختلف اجتماعی مانند همسایگان، دوستان، خویشاوندان، خانواده و غیره، به تعریف و تحقق منافع جمعی اقدام می‌کنند و با مشارکت فعالانه در اجتماع، سعی در بهبود کیفیت زندگی فردی و جمعی خود دارند. هر چه این روابط از استحکام بیشتر و از کیفیت و کمیت بهتری برخوردار باشد و نظام مندر و هماهنگ‌تر عمل کند، افراد شاهد دستیابی به اهداف جمعی در مدت زمانی کوتاه‌تر و با صرف هزینه‌ای کمتر خواهند بود. در این حالت، صحبت از سرمایه اجتماعی به میان می‌آید که بازگو کننده ترکیب ویژه روابط اجتماعی و نیز کیفیت این روابط است (موسوی و علی پور، ۱۳۹۱).

Cleman (۱۹۸۸) سرمایه اجتماعی را منابع و انرژی‌های نهفته در جامعه می‌داند که سبب فعال شدن ارتباطات در میان مردم می‌شود. وی این منابع را اعتماد، همدلی، تفاهم و ارزشهای مشترکی می‌داند که شبکه انسانی و اجتماعی را به هم متصل می‌سازد و امکان کارهای دسته جمعی را فراهم می‌سازد. از نظر کلمن سرمایه اجتماعی، منبعی است که می‌تواند سطح روابط فردی را به سطح روابط اجتماعی ارتقا دهد و دو عنصر اساسی دارد: یکی ساخت اجتماعی و دیگری کنش‌های کنشگران. وی از اعتماد، اختیار، تعهدات، انتظارات و هنجارها به عنوان عناصر سرمایه اجتماعی یاد می‌کند و بر نقش گروه‌های نخستین مانند؛ خانواده، دوستان، همسایگان و محله در تولید سرمایه اجتماعی تأکید دارد (وحید و همکاران، ۱۳۸۲). پاتنام محور اصلی در بحث سرمایه اجتماعی را ارزش‌های حاصله از شبکه‌های اجتماعی می‌داند. این ارزش‌ها جمعی است. مردم با آن آشنا هستند و تمایل دارند در روابط اجتماعی آنها را به ظهور رسانده و در تعاملات آنها را به کار گیرند. سرمایه اجتماعی فقط شامل احساسات گرم و عاطفی نیست بلکه گستره وسیعی از اختیارات خاص کیفی را شامل می‌شود که اعتماد، کنش متقابل، اطلاع یابی و تعاون می‌تواند از محصولات ارتباطات اجتماعی باشد. همچنین فوکویاما مجموعه معینی از هنجارها یا ارزش‌های غیر رسمی اعضای گروهی که تعاون و همکاری میانشان مجاز است و در

آن سهم و ذینفع هستند را سرمایه اجتماعی می‌داند (برغم‌دی، ۱۳۸۷). سرمایه اجتماعی به طور خلاصه به معنای هنجارها و شبکه‌هایی است که امکان مشارکت مردم در اقدامات جمعی به منظور کسب سود متقابل را فراهم می‌کند و با شیوه‌هایی همچون سنجش سطح اعتماد اجتماعی و سطوح عضویت در انجمن‌های مدنی رسمی یا غیر رسمی قابل اندازه‌گیری است (کیان تاجبخش، ۱۳۸۲). بورديو مفهوم سرمایه اجتماعی را به مقامات و روابط گروهی یا شبکه‌های اجتماعی (دوستی و نظیر آن) مربوط کرده، به طوری که فرد در درون آن قرار گرفته است و می‌تواند به نفع خود از آن استفاده کند (ممتاز، ۱۳۸۳). بانک جهانی (۱۹۹۸)، سرمایه اجتماعی را پدیده‌ای می‌داند که حاصل تأثیر نهادهای اجتماعی، روابط انسانی و هنجارها بر روی کمیت و کیفیت تعاملات اجتماعی است و تجارب این سازمان نشان داده است که این پدیده تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد و توسعه کشورهای مختلف دارد (صیدایی و همکاران، ۱۳۸۸). سرمایه اجتماعی از جمله مواهبی است که کنش و واکنش افراد را تسهیل می‌کند و این امر در ابعاد مختلف زندگی تأثیرگذار است. بررسی‌های صورت گرفته نشانگر آن است که روابط و پیوندهای اجتماعی عامل ارتباط عاطفی در بین افراد بوده است (صابری فر، ۱۳۹۵). سرمایه اجتماعی دارای ابعادی است که هر کدام از این ابعاد تأثیرات قابل توجهی بر سلامت روان دارند. شبکه‌های حمایت اجتماعی مساعدت ملموسی را فراهم می‌آورند که باعث کاهش اضطراب شده و هنجارهای مربوط به سلامتی را تقویت می‌کند. در این میان اعتماد تأثیرات قابل توجهی بر سلامت روان دارد. ریشه اعتماد در وثوق و اطمینان به اشخاص صالح و معتبر است، که معمولاً حاصل نخستین تجربیات فرد در زندگی است. از این رو اعتماد اضطراب را کاهش داده و نوعی احساس تداوم و نظم در رویدادها و امنیت وجودی را در فرد به وجود می‌آورد (سیدان و عبدالصمدی، ۱۳۹۰). در هر جامعه‌ای افراد و گروه‌های اجتماعی متناسب با سرمایه اجتماعی خود، در قالب ارزش‌ها، هنجارها و پیوندهای اجتماعی که در جریان تعاملات اجتماعی به وجود می‌آید، قابلیت‌های خود را افزایش می‌دهند و در عین به دست آوردن امکان کنترل زندگی خود، از حمایت‌های محیطی و اجتماعی که در شبکه‌های ارتباطی آنها به وجود آمده است برخوردار می‌شوند (کامران و ارشادی، ۱۳۸۸). فدایی (۱۴۰۲) بیان می‌کند الگوی ارتقای سرمایه اجتماعی تابع شرایط مختلفی است و در صورتی که این شرایط در ادارات خصوصاً محیط‌های ورزشی مهیا باشد می‌توان این انتظار را داشت که سرمایه اجتماعی ارتقاء پیدا کند (فدایی و همکاران، ۱۴۰۲). یکی از موضوعات مهمی که می‌تواند بر توسعه ورزش کارگران تأثیرگذار باشد، فراهم آوردن زمینه تهیه و تدوین برنامه راهبردی در ورزش کارگری؛ گام عمده و آغازین برای سامان بخشیدن به چالش‌های گسترده و گوناگون در عرصه‌های مختلف ورزش در سطح استان و حتی برخی از زمینه‌های سطح کشوری محسوب می‌شود (پهلوان یلی و همکاران، ۱۳۹۹). نقش ورزش در هویت‌پذیری، الگوسازی، اجتماعی شدن و هنجارپذیری نوجوانان و جوانان، غیر قابل انکار است (فهیم دین، حسن؛ احسان اسداللهی، ۱۴۰۱).

ورزش سبب کاهش استرس، اضطراب، افسردگی، افزایش اعتماد به نفس و تقویت خود پنداره می‌شود که هسته اصلی شخصیت جوانان و نوجوانان است و می‌توان گفت امروزه ورزش به عنوان عاملی برای تأمین سلامت روان آحاد جامعه از جایگاه والایی برخوردار است (تصدقی، ۱۳۹۰). پرداختن به فعالیت ورزشی به نحوی سبب تخلیه هیجان می‌شود؛ بدین معنا که برخی از عواطف منفی، تضاد و تعارضات درونی فرد تخلیه شده و حس اعتماد به نفس، احترام به خویشتن، احساس شادابی و سلامت جسمی در فرد نمایانگر می‌شود. به عبارتی می‌توان گفت ورزش و فعالیت بدنی برنامه ریزی شده سبب تقویت و بهبود دستگاه‌های بدن مانند قلب و تنفس و بهبود آمادگی جسمانی در فرد می‌شود، چون جسم و روان انسان مانند یک جزء واحد عمل می‌کنند، لذا می‌توان انتظار داشت که بهبود یکی بر دیگری اثر مثبت داشته باشد (قاسمی نژاد دهکردی، ۱۳۸۶). رابرت پوتنام بر آن است که سرمایه اجتماعی وجوه گوناگون سازمان اجتماعی مانند اعتماد، هنجارها و شبکه‌هاست که می‌تواند با آسان کردن اقدامات هماهنگ، کارایی جامعه را بهبود بخشند (Potnam, 1995). جامعه کارگری و آینده ایران اسلامی به کارگران سالم نیاز دارد. کارگرانی که مولد بوده و رفاه و آسایش و آرامش امروز و فردای جامعه به سلامت این کارگران وابسته است و این کارگران و نیروی انسانی باید از سلامت کامل جسمانی و

روانی برخوردار باشند تا بتوانند در چرخه اقتصادی مفید و مؤثر باشند. بنابراین شناسایی، ارزیابی و سنجش آنها از نظر سلامت روانی، میزان سرمایه اجتماعی و تشویق آنها به فعالیت ورزشی، می‌تواند به ایشان کمک کند تا از میزان سلامتی جسمانی و روانی خود و همچنین تناسب بدنی خود آگاهی داشته و در صورت نیاز و به تناسب نتایج بدست آمده اقدامات مقتضی را در مورد وضعیت بدنی خویش انجام دهند. همچنین این کار موجب ترغیب و تشویق ایشان به ورزش و رعایت مناسب رژیم غذایی خواهد شد و در نتیجه از نظر جسمانی و حتی روحی سالم و تنومند خواهند شد و خطر ابتلا به بیماری‌های خطرناکی مثل امراض قلبی عروقی، دیابت، ناهنجاری‌های اسکلتی و غیره را از خود دور خواهند کرد و علاوه بر کاهش و جلوگیری از هزینه‌های هنگفت درمان بیماری، بطور کامل و کافی و با انرژی مضاعف در کاخانات به انجام وظیفه خطیر خود خواهند پرداخت.

روش تحقیق

رویکرد این پژوهش، کمی بوده و از پیمایش به عنوان روش اصلی استفاده گردید. بر اساس معیار زمان نیز مطالعه حاضر از انواع مطالعات مقطعی می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS ۲۱ استفاده گردید. جامعه آماری این تحقیق کارگران کاخانات منتخب تبریز می‌باشد که بر اساس آمار اعلامی از طرف مدیریت شهرک صنعتی به تعداد ۹۶۰ نفر بوده و بر اساس فرمول کوکران ۲۷۴ نفر به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی انتخاب شدند. برای جمع آوری داده‌ها در مورد متغیر سرمایه اجتماعی و میزان فعالیت بدنی از پرسشنامه محقق ساخته که اعتبار آن توسط اساتید متخصص جامعه شناسی تأیید شده است، استفاده گردید. شاخص‌های کلی برازش الگو برای الگوهای اندازه گیری (تحلیل عاملی تأییدی) در جدول (۹) ارائه شده است که بیانگر آن است که الگوهای اندازه گیری شده از برازش خوبی برخوردار هستند و به عبارتی شاخص‌های کلی این مورد را تأیید می‌کنند که داده‌ها به خوبی از مدل حمایت می‌کند. برای سنجش میزان پایایی پرسشنامه با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ برای اکثر متغیرها میزان آلفا بیش از ۰/۷ به دست آمد.

جدول ۱. نتایج ضریب آلفای کرونباخ متغیرها

Table 1. Cronbach's Alpha Coefficient Results for Variables

متغیر	ابعاد	تعداد گویه‌ها	آلفای کرونباخ
سرمایه اجتماعی	تعامل و مشارکت	5	.842
	اعتماد اجتماعی	5	.838
	حمایت اجتماعی	2	.768

یافته‌های تحقیق

جدول ۲، آماره‌های توصیفی و پراکندگی متغیر سرمایه اجتماعی را نشان می‌دهد. کمترین نمره سرمایه ۲۲ و بیشترین نمره ۷۲ می‌باشد. میانگین این توزیع ۴۱/۸۸ با انحراف معیار ۶/۶۳ می‌باشد. خطای استاندارد میانگین (۰/۴۸۱) محاسبه شده تا حدی به عدد صفر نزدیکتر می‌باشد که نشان می‌دهد میانگین نمونه برآورد خوبی برای میانگین جامعه می‌باشد. بر اساس آزمون چولگی که مقدار آن ۰/۲۳۴ است، توزیع متغیر سرمایه اجتماعی پاسخگویان مثبت است. به عبارت دیگر افراد با نمره پایین‌تر از میانگین، بیش از افراد با نمره بالاتر از میانگین هستند. مقدار کشیدگی متغیر فوق نیز ۱/۱۶۸ است و با توجه به علامت مثبت آن، نشان می‌دهد که توزیع داده‌ها حول میانگین متمرکز شده و از پراکندگی کمتری برخوردارند.

جدول ۲. آماره‌های توصیفی و پراکندگی متغیر سرمایه اجتماعی

Table 2. Descriptive Statistics and Dispersion of the Social Capital Variable

متغیر	طبقات					
	کم		متوسط		زیاد	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
سرمایه اجتماعی	272	28.4	628	65.5	21	2.1
	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد	مینیمم	ماکزیمم	چولگی
	41.88	6.63	.481	22	72	.234
				کشدگی		
				1.168		

آماره‌های توصیفی متغیر میزان فعالیت‌های ورزشی

جدول ۳، نشان می‌دهد که ۲۲/۷ درصد کارگران فعالیت ورزشی را در حد کم، ۳۹/۵ درصد در حد متوسط و ۳۷/۸ درصد کارگران فعالیت‌های ورزشی از قبیل پیاده‌روی روزانه، بدمینتون، والیبال، فوتبال، بدنسازی و شنا را انجام می‌دهند. میانگین این توزیع ۲۷/۳۱ و انحراف معیار ۷/۸۵ است. خطای استاندارد میانگین (۰/۵۹۸) محاسبه شده تا حدی به عدد یک نزدیکتر می‌باشد که نشان می‌دهد میانگین نمونه برآورد خوبی برای میانگین جامعه نمی‌باشد. بر اساس آزمون چولگی که مقدار آن ۰/۳۶۰- است، توزیع متغیر میزان فعالیت‌های ورزشی پاسخگویان منفی است. به عبارت دیگر افراد با نمره بالاتر از میانگین، بیش از افراد با نمره پایین‌تر از میانگین هستند.

جدول ۳. آماره‌های توصیفی و پراکندگی متغیر میزان فعالیت‌های ورزشی

Table 3. Descriptive Statistics and Dispersion of the Sports Activity Level Variable

متغیر	طبقات					
	کم		متوسط		زیاد	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
فعالیت‌های ورزشی	217	22.7	379	39.5	362	37.8
	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد	مینیمم	ماکزیمم	چولگی
	27.31	7.85	.598	10	41	-.360
				کشدگی		
				-0.675		

آماره‌های توصیفی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی

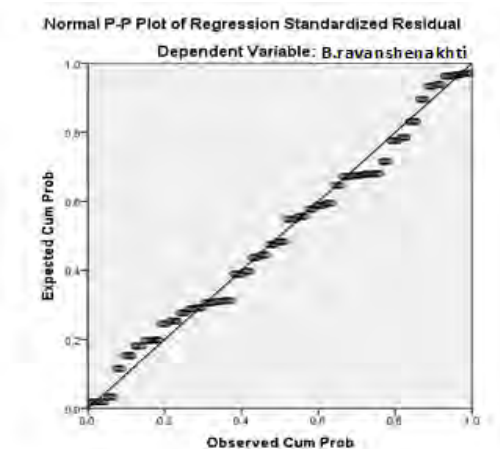
میانگین سنی پاسخگویان ۳۱/۳۵ بوده است. جوان‌ترین پاسخگو ۲۱ و مسن‌ترین ۴۳ سال می‌باشد. از کل ۹۶۰ نفر پاسخگو، ۲۸/۹ درصد مجرد، ۷۱/۱ درصد متأهل بودند. نتایج یافته‌های توصیفی حاکی از آن است که، ۱۱/۶ درصد از پاسخگویان اعتماد اجتماعی را در حد کم، ۷۱/۶ درصد در حد متوسط و ۱۶/۸ درصد در حد زیاد ارزیابی کرده‌اند. کمترین نمره حمایت اجتماعی ۲ و بیشترین نمره ۱۲ می‌باشد. میانگین این توزیع ۴/۹۷ با انحراف معیار ۲/۱۵ می‌باشد. نتایج یافته‌های توصیفی حاکی از آن است که، ۱۴/۲ درصد از پاسخگویان حمایت اجتماعی را در حد کم، ۶۲/۱ درصد در حد متوسط و ۲۳/۷ درصد در حد زیاد ارزیابی کرده‌اند. کمترین نمره سرمایه اجتماعی ۲۲ و بیشترین نمره ۷۲ می‌باشد. میانگین این توزیع ۴۱/۸۸ با انحراف معیار ۶/۶۳ می‌باشد. نتایج یافته‌های توصیفی حاکی از آن است که، ۲۸/۴ درصد از پاسخگویان سرمایه اجتماعی را در حد کم، ۶۵/۵ درصد در حد متوسط و ۲/۱ درصد در حد زیاد ارزیابی کرده‌اند.

جدول ۴. جدول ضرایب تأثیر متغیرهای مدل معادلات ساختاری

Table 4. Impact Coefficients of Variables in the Structural Equation Model

متغیرهای وابسته	متغیرهای مستقل	B	T	R	R ²
سرمایه اجتماعی	سن	.184 *	2.86	همبستگی چندگانه	ضریب تعیین
سرمایه اجتماعی	فعالیت‌های ورزشی	.241 **	4.31		
سرمایه اجتماعی	وضعیت تأهل	.094 ***	1.02		

نرمال بودن توزیع داده‌ها: برای مشاهده نرمال بودن داده‌ها می‌توان از نمودار p-p plot استفاده کرد. نمودار (۱)، نمودار p-p plot را نشان می‌دهد. نقطه‌ها تقریباً به خط مورب نزدیک هستند و همین نرمال بودن مقادیر باقی‌مانده را نشان می‌دهد.



نمودار ۱. نرمال بودن توزیع باقیمانده‌های تحلیل رگرسیون اعتماد اجتماعی

Figure 1. Normality of Residual Distribution in the Regression Analysis of Social Trust

خطی بودن رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته بوده که در تحقیق حاضر بر اساس جدول آنالیز واریانس، این موضوع محقق شده است و معنی‌داری رابطه خطی را تأیید می‌کند. همچنین استقلال خطاها از هم‌دیگر موضوع مهم دیگری در تجزیه رگرسیونی بوده که این امر هم بر اساس میزان دوربین و اتسون به دست آمده (بین ۱/۵ تا ۲/۵) مورد تأیید می‌باشد. از شاخص‌های مهم در بررسی هم خطی بودن، دو آماره tolerance و vif می‌باشد که تولرانس تمامی متغیرها بالاتر از ۰/۴۰ که نشان دهنده عدم همپوشانی بین متغیرها و مقدار vif کمتر از ۲/۵ است و همپوشانی وجود ندارد.

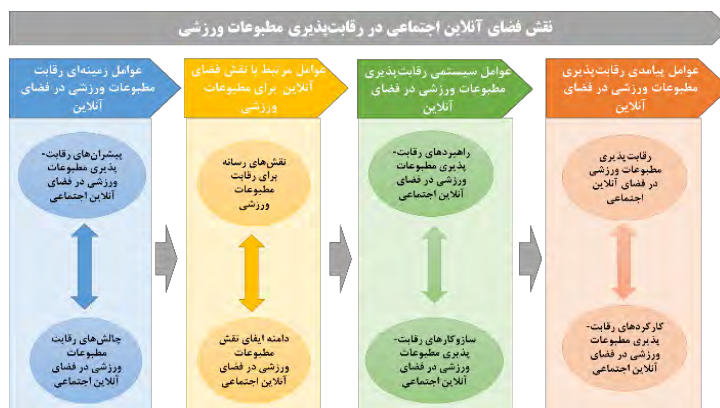
جدول ۵، معادله رگرسیونی مربوط به تحلیل چندگانه متغیرهای اصلی جهت پیش‌بینی اعتماد اجتماعی می‌باشد. براساس داده‌های جدول، ضریب همبستگی چندگانه برابر با (۰/۴۵۲) که نشان می‌دهد بین مجموعه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته همبستگی متوسطی وجود دارد. مقدار ضریب تبیین برابر با (۰/۳۱۲) و ضریب تبیین تصحیح شده برابر با (۰/۲۸۶) می‌باشد. بدین معنا که ۲۸/۶ درصد از تغییرات متغیر اعتماد اجتماعی به وسیله چهار متغیر باقی‌مانده در مدل رگرسیونی متغیرهای سن، میزان فعالیت‌های ورزشی، حمایت اجتماعی و اعتماد اجتماعی تبیین می‌شود.

جدول ۵. تحلیل رگرسیون چندگانه متغیرهای مستقل اصلی برای پیش‌بینی اعتماد اجتماعی

Table 5. Multiple Regression Analysis of Key Independent Variables for Predicting Social Trust

.452	ضریب همبستگی چندگانه (R)
.312	ضریب تبیین (R ²)
.386	ضریب تبیین تصحیح شده (Adjusted.R.S)
5.399	اشتباه معیار
2.150	آزمون دوربین و اتسون
8.851	آماره F
.000	معنی‌داری

سایر شاخص‌های آماری برای متغیرهای درون معادله مانند ضریب رگرسیون (B) برای نمرات خام و Beta برای نمرات استاندارد شده و نیز آزمون T را می‌توان در جدول ۶، ملاحظه کرد. ضرایب Beta نشان می‌دهد به ازای یک واحد افزایش در نمره متغیر سن، ۰/۲۵۰ نمره بر میزان اعتماد اجتماعی افزوده می‌شود. به ازای یک واحد افزایش در نمره میزان فعالیت‌های ورزشی، ۰/۱۷۲ نمره بر اعتماد اجتماعی افزوده می‌شود. به ازای یک واحد افزایش در نمره اعتماد اجتماعی، ۰/۲۹۶ نمره به اعتماد اجتماعی افزوده می‌شود. به ازای یک واحد افزایش در نمره حمایت اجتماعی، ۰/۳۵۴ نمره به میزان اعتماد اجتماعی افزوده می‌شود.

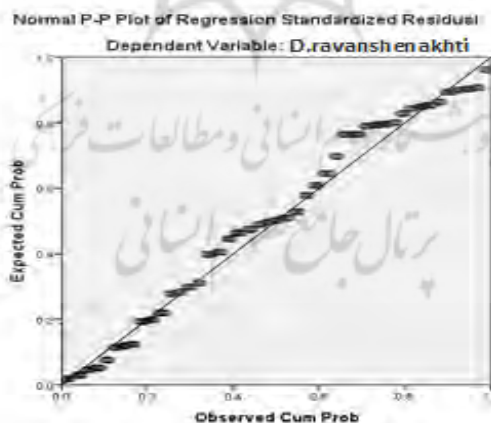


جدول ۶. تحلیل رگرسیون چندگانه متغیرهای مستقل برای پیش بینی اعتماد اجتماعی

Table 6. Multiple Regression Analysis of Independent Variables for Predicting Social Trust

VIF	Tolerance	معناداری	t	Beta	B	متغیرها
2.408	.415	.000	3.893	.250	1.153	سن
1.33	.752	.529	.537	.029	.722	وضعیت تأهل
1.161	.861	.03	2.193	.172	1.962	میزان فعالیت های ورزشی
2.422	.413	.000	4.04	.296	1.718	اعتماد اجتماعی
1.56	.381	.000	6.211	.354	1.42	حمایت اجتماعی

در بخش تحلیل رگرسیون چندگانه برای متغیر گرایش به فعالیت های ورزشی پرهزینه به عنوان متغیر وابسته در ارتباط با متغیرهای مستقل آورده می شود. برای انجام تحلیل رگرسیون چندگانه، متغیرهای مستقل وارد معادله شده اند. نرمال بودن توزیع داده ها: برای مشاهده نرمال بودن داده ها می توان از نمودار p-p plot استفاده کرد. نمودار (۲) نمودار p-p plot را نشان می دهد. نقطه ها تقریباً به خط مورب نزدیک هستند و همین نرمال بودن مقادیر باقی مانده را نشان می دهد.



نمودار ۲. نرمال بودن توزیع باقیمانده های تحلیل رگرسیون حمایت اجتماعی

Figure 2. Normality of Residual Distribution in the Regression Analysis of Social Support

جدول ۷، معادله رگرسیونی مربوط به تحلیل چندگانه متغیرهای اصلی جهت پیش بینی حمایت اجتماعی می باشد. براساس داده های جدول، ضریب همبستگی چندگانه برابر با (۰/۳۸۲) که نشان می دهد بین مجموعه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته همبستگی متوسطی وجود دارد. مقدار ضریب تبیین برابر با (۰/۲۵۲) و ضریب تبیین تصحیح شده برابر با (۰/۲۳۶) می باشد. بدین معنا که ۲۳/۶ درصد از کل تغییرات متغیر حمایت اجتماعی به وسیله چهار متغیر باقی مانده در مدل رگرسیونی که شامل متغیرهای سن، میزان فعالیت های ورزشی، حمایت اجتماعی و اعتماد اجتماعی تبیین می شود.

جدول ۷. تحلیل رگرسیون چندگانه متغیرهای مستقل اصلی برای پیش‌بینی حمایت اجتماعی

Table 7. Multiple Regression Analysis of Key Independent Variables for Predicting Social Support

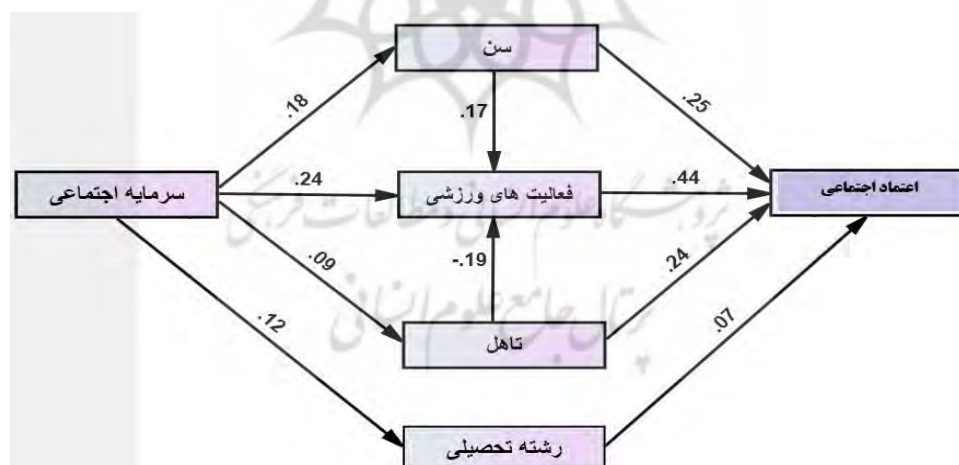
.382	ضریب همبستگی چندگانه (R)
.252	ضریب تبیین (R ²)
.236	ضریب تبیین تصحیح شده (Adjusted.R.S)
6.399	اشتباه معیار
1.189	آزمون دوربین واتسون
6.124	آماره F
.000	معنی‌داری

سایر شاخص‌های آماری برای متغیرهای درون معادله مانند ضریب رگرسیون (B) برای نمرات خام و Beta برای نمرات استاندارد شده و نیز آزمون T را می‌توان در جدول ۸، ملاحظه کرد. ضرایب Beta نشان می‌دهد به ازای یک واحد افزایش در نمره متغیر سن، ۰/۱۵۵ نمره از میزان حمایت اجتماعی کاسته می‌شود. به ازای یک واحد افزایش نمره میزان فعالیت‌های ورزشی، ۰/۲۵۵ نمره از میزان حمایت اجتماعی کاسته می‌شود.

جدول ۸. تحلیل رگرسیون چندگانه متغیرهای مستقل برای پیش‌بینی حمایت اجتماعی

Table 8. Multiple Regression Analysis of Independent Variables for Predicting Social Support

VIF	Tolerance	معناداری	t	Beta	B	متغیرها
1.419	.705	.018	-2.377	-.155	-.276	سن
1.847	.541	.067	-1.844	-.111	-2.455	وضعیت تأهل
2.371	.422	.000	-3.745	-.255	-.660	میزان فعالیت‌های ورزشی
1.842	.452	.011	-2.432	-.188	-.591	اعتماد اجتماعی
1.842	.452	.000	-3.362	-.241	-.591	حمایت اجتماعی



شکل ۱. مدل معادلات ساختاری عوامل تاثیرگذار بر اعتماد اجتماعی

Figure 1. Structural Equation Model of Factors Influencing Social Trust

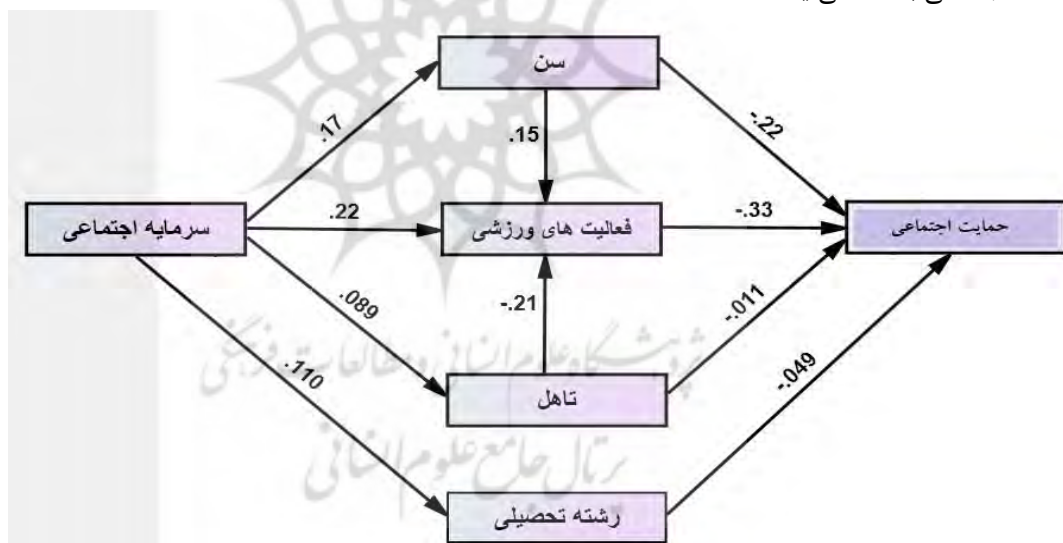
به منظور تأیید مدل معادلات ساختاری (شکل ۱)، برخی از اندازه‌های برازش‌های خروجی نرم افزار آموس و مهم‌ترین شاخص‌های برازش را نشان می‌دهد.

جدول ۹. شاخص‌های برازش مدل ساختاری عوامل تاثیرگذار بر اعتماد اجتماعی

Table 9. Model Fit Indices for the Structural Model of Factors Influencing Social Trust

Chi-Square	Df	RMSEA	P-value	CFI	NFI	NNFI	GFI	AGFI
77.25	20	.038	.000	.901	.93	.91	.95	.94

جدول ۹ شاخص Chi-Square یکی از شاخص‌های سنتی برازش در مدل-سازی معادلات ساختاری است و با توجه به اینکه بر حسب تعداد نمونه برآورد می-شود، نسبت به تعداد نمونه حساسیت زیادی دارد. در توضیح مقدار کای اسکور و سطح معنی‌داری لازم است ذکر شود که هر چه مقدار کای اسکور کوچک‌تر باشد، برازش تدوین شده توسط پژوهشگر رضایت بخش‌تر و بهتر است. مقدار RMSEA تدوین شده بین یک تا صفر تغییر می‌کند و هرچه به صفر نزدیک باشد مدل تدوین شده قابل قبول‌تر خواهد بود. RMSEA زیر ۰/۰۵ و به میزان (۰/۰۳۸) برآورد شده، نشان از برازش نسبتاً مطلوب داده‌ها با شاخص‌های برازش دارد. شاخص‌های تطبیقی (CFI) بین صفر تا یک است و مقادیر بالای ۰/۹۰ درصد در اغلب موارد منابع به عنوان مقادیر قابل قبول تفسیر می‌شود. در صورتی که این مقدار بالاتر از ۰/۹۵ باشد مدل از برازش خوبی برخوردار است. شاخص‌های نیکویی برازش، یعنی GFI و AGFI، که مقدارشان به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۹۴ است، نشان می‌دهند که مدل با داده‌ها همخوانی نسبتاً خوبی دارد. اثر مستقیم متغیر سن بر اعتماد اجتماعی معادل با (۰/۲۵۶) و تأثیر سن بر فعالیت‌های ورزشی (۰/۱۷۳) بدست آمده است، که از طریق ضرب این دو ضریب، اثر غیرمستقیم متغیر سن بر اعتماد اجتماعی بدست می‌آید. اثر غیرمستقیم سن از رهگذر فعالیت‌های ورزشی، حدود (۰/۱۴۴) بدست آمده که حاکی از تأثیر ضعیف ولی در عین حال معنادار می‌باشد. اثر مستقیم متغیر میزان فعالیت‌های ورزشی بر اعتماد اجتماعی معادل با (۰/۴۴۸) بدست آمده که از لحاظ آماری معنی‌دار است. به عبارتی، طبق پیش‌بینی‌ها میزان فعالیت‌های ورزشی بر اعتماد اجتماعی اثر مثبت دارد. در نتیجه، فرضیه تحقیق مبنی بر تأثیر مثبت میزان فعالیت‌های ورزشی بر اعتماد اجتماعی تأیید می‌شود. اثر مستقیم وضعیت تأهل بر اعتماد اجتماعی مثبت و متوسط (۰/۲۴۳) است و از لحاظ آماری نیز معنادار می‌باشد. در نتیجه، اثر مستقیم متغیر وضعیت تأهل بر اعتماد اجتماعی، از سوی داده‌های تجربی مورد تأیید واقع می‌شود. همچنین، تأثیر وضعیت تأهل بر میزان فعالیت‌های ورزشی (۰/۱۹۱-) بدست آمده است، که از طریق ضرب این دو ضریب، اثر غیرمستقیم متغیر وضعیت تأهل بر اعتماد اجتماعی بدست می‌آید.



شکل ۲. مدل معادلات ساختاری عوامل تأثیرگذار بر حمایت اجتماعی
Figure 2. Structural Equation Model of Factors Influencing Social Support

به منظور تأیید مدل معادلات ساختاری (شکل ۲)، در زیر برخی از اندازه‌های برازش‌های خروجی نرم افزار آموس و مهم‌ترین شاخص‌های برازش را نشان می‌دهد.

جدول ۱۰. شاخص‌های برازش مدل ساختاری عوامل تأثیرگذار بر حمایت اجتماعی
Table 10. Model Fit Indices for the Structural Model of Factors Influencing Social Support

Chi-Square	Df	RMSEA	P-value	CFI	NFI	NNFI	GFI	AGFI
76.89	19	.061	.000	.93	.98	.96	.95	.97

بر اساس جدول ۱۰ در مدل ساختاری متغیر توزیع، مقدار کای اسکوار به لحاظ آماری معنادار است؛ زیرا شاخص P-value کمتر از ۰/۰۵ است. مقدار RMSEA نیز که زیر ۰/۰۸ و به میزان (۰/۰۶۱) برآورد شده، نشان از برازش نسبتاً مطلوب داده‌ها با شاخص‌های برازش دارد. بررسی وضعیت شاخص‌های تطبیقی (CFI) به مقدار ۰/۹۳ برآورد شده است این مقدار بین صفر تا یک است و مقادیر بالای ۰/۹۰ درصد در اغلب موارد منابع به عنوان مقادیر قابل قبول تفسیر می‌شود. دامنه پذیرش شاخص برازش هنجار شده (NFI) و شاخص برازش هنجار نشده (NNFI) بالای ۰/۹۰ در نظر گرفته شده است با توجه به مقدار به دست آمده ۰/۹۶ و ۰/۹۸ از برازش خوبی برخوردار هستند. شاخص‌های نیکویی برازش، یعنی GFI و AGFI، مقدارشان به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۹۷ است، نشان می‌دهند که مدل با داده‌ها همخوانی نسبتاً خوبی دارد. اثر مستقیم متغیر سن بر حمایت اجتماعی معادل با (۰/۲۲۱) و تأثیر سن بر فعالیت‌های ورزشی (۰/۱۵۳) بدست آمده است، که از طریق ضرب این دو ضریب، اثر غیرمستقیم متغیر سن بر حمایت اجتماعی بدست می‌آید. اثر غیرمستقیم سن از رهگذر فعالیت‌های ورزشی، حدود (۰/۱۰۶) بدست آمده که حاکی از تأثیر ضعیف و غیر معنادار می‌باشد. اثر مستقیم متغیر میزان فعالیت‌های ورزشی بر حمایت اجتماعی معادل با (-۰/۳۳۷) بدست آمده که از لحاظ آماری معنی‌دار است. به عبارتی، طبق پیش‌بینی‌ها میزان فعالیت‌های ورزشی بر حمایت اجتماعی اثر منفی دارد. در نتیجه، فرضیه تحقیق مبنی بر تأثیر منفی میزان فعالیت‌های ورزشی بر حمایت اجتماعی تأیید می‌شود. اثر مستقیم وضعیت تأهل بر حمایت اجتماعی مثبت و متوسط (۰/۰۱۱-) است و از لحاظ آماری معنادار نمی‌باشد. در نتیجه، اثر مستقیم متغیر وضعیت تأهل بر حمایت اجتماعی، از سوی داده‌های تجربی مورد تأیید واقع نمی‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه ورزش ابزاری برای ارتقاء سطح رفاه و آسایش و همچنین راهی برای تقلیل استرس‌ها و عوامل خطرزای تندرستی در آحاد جامعه است. پیامدهای بیشماری بر ورزش از حیث سلامتی فردی (جسمی و روحی) و اجتماعی مرتبط است که برخی از مهم‌ترین آنها عبارتند از: تأمین سلامت روان و تقویت توانایی جسمی برای مقابله با سختی‌ها و به تبع آن کاهش هزینه‌های بهداشتی، پرورش روان و ایجاد زمینه برای استقلال شخصیت و خویش‌داری در برابر نابسامانی و کج روی‌های اجتماعی، تعدیل عواطف، دستیابی به شادابی و نشاط و ایجاد فرصت برای دوستی و توسعه مهارت‌های اجتماعی. آثار مثبت فوق در تمامی مراحل زندگی فرد از کودکی تا کهنسالی حائز اهمیت هستند و منحصر به دوره خاصی از زندگی نیستند. از آنجا که ورزش یکی از مهمترین ابزارهای نیل به اهداف فوق است، هم پرداختن به آن یک وظیفه فردی است و هم فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای توسعه و گسترش آن یک تکلیف ملی به شمار می‌رود. بررسی یافته‌های تحقیق و نیز یافته‌های مدل تحلیل مسیر نشان می‌دهد که از مهم‌ترین عوامل تمایل به فعالیت‌های ورزشی، سن، وضعیت تأهل، تحصیلات و سرمایه اجتماعی می‌باشند که هر کدام سهم معینی در تبیین کارگران در گرایش به فعالیت‌های ورزشی داشته‌اند. در همین راستا، تحقیقات متعددی صورت گرفته است. نتایج تحقیقات عابدینی و طالبی (۱۳۹۶)، اسالم نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، محمدی و ملکی (۱۳۹۴)، اسلامی مرزن کلاته و همکاران (۱۳۹۳)، گویای همسو بودن تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات انجام گرفته دارد. هر چند در نتایج برخی متغیرها همسویی کامل مشاهده نشده است. با توجه به مدل تحلیل مسیر، در خصوص رابطه معنی‌داری بین میزان فعالیت‌های ورزشی و سرمایه اجتماعی می‌توان گفت، سرمایه اجتماعی با چارچوب‌های اجتماعی در فرد از قبیل خانواده، دوستان و همکاران و عضویت در باشگاه‌های ورزشی فرد همراه است که علاقه و اشتیاق فرد را برای مدیریت درست بر بدن و گرایش او به ورزش را بر می‌انگیزاند، بنابراین بر اساس این دیدگاه، میزان فعالیت ورزشی را عادت واره (سلاقی، سبک زندگی)، ترکیب سرمایه اجتماعی (خانواده، دوستان، عضویت در انجمن‌ها و ...)، اقتصادی (درآمد و دارایی‌ها)، فرهنگی مهارت‌ها، تحصیلات و داشتن وقت آزاد تعیین می‌کند. از آنجایی که از جمله کارکردهای اجتماعی ورزش؛ افزایش ارتباطات و مشارکت اجتماعی، کسب مهارت‌های اجتماعی و شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد می‌باشد و این موارد خود زیرشاخه‌های بعد ساختاری سرمایه اجتماعی در دیدگاه پاتنام هستند، بنابراین با توجه به یافته‌های تحقیق و بر پایه تئوری پاتنام، مشارکت و تعامل ورزشی و عضویت در انجمن‌های ورزشی را می‌توان جزء عوامل تأثیرگذار بر فعالیت‌های ورزشی لحاظ نمود. لذا آشنایی کامل کارگران با ورزش و توجه بیشتر مسئولان به این امر، بر تمایل کارگران به ورزش می‌افزاید. به نظر می‌رسد می‌بایست تحقیقات بیشتری در زمینه گسترش فرهنگ ورزش در بین نسل کارگری و جوان صورت گیرد تا ورزش از جایگاه بالایی در میان این قشر برخوردار گردد و در نتیجه جوانان بیشتر به این فعالیت‌های ورزشی ترغیب و تشویق شوند. اهمیت دادن به ورزش باعث رشد و تعالی جوانان و

خانواده‌ها می‌شود. هر چه افراد از سلامت جسمانی و روانی بیشتری برخوردار باشند، به استحکام خانواده نیز کمک بیشتری خواهد نمود.

با نگاهی به مطالعات انجام گرفته مشخص می‌شود که سرمایه اجتماعی در اکثر موارد تأثیر مثبتی بر سلامتی دارد. با توجه به تأثیر مثبت سرمایه اجتماعی بر سلامت روان پرداختن به این مساله مهم و ضروری است. زیرا وقتی فرد بتواند با دیگران روابط و پیوندهای مستحکمی برقرار کند و بدین وسیله سرمایه اجتماعی خود را بالا ببرد، می‌تواند از حمایت‌های گروهی برخوردار شود، که این خود زمینه را برای کاهش استرس‌ها و فشارهای روانی فراهم می‌آورد و بدین ترتیب فرد می‌تواند از سلامت روانی بهتری برخوردار شود و وقتی کارگران، این اقشار سازنده جامعه از سلامت روانی بالاتری برخوردار باشند، قدرت کنار آمدن آنها با فشارها و استرس‌های محل کار افزایش یافته و به لحاظ روانی از آرامش و آسایش مطلوبی برخوردار خواهند شد و در نتیجه می‌توانند در کمال آرامش و اعتماد به نفس به شناسایی استعدادها و خلاقیت‌های خود بپردازند و انرژی‌های نهفته خود را در جهت پیشرفت و سازندگی آزاد کنند. در واقع می‌توان از سرمایه اجتماعی برای ارتقاء سلامت افراد، بالا بردن مقاومت روانی و تقویت نیزوی دفاعی در مقابل استرس استفاده کرد. نتایج این پژوهش نشان داد کارگرانی که از سرمایه اجتماعی بالاتری برخوردارند چون حمایت و اعتماد دوستان و گروه‌های نسبتاً همگون را دریافت می‌کنند و تمایل به حفظ همانندی گروهی دارند و رابطه‌ای قوی و محکم بین خودشان برقرار می‌کنند می‌توانند از اعتماد متقابل، حمایت‌های اجتماعی، روانی، مالی، حس تعلق و وابستگی در جنبه‌های مختلف زندگی اجتماعی بهره‌مند شوند که این باعث ارتقاء سلامتی و امکان کنترل بهتر زندگی می‌شود. بنابراین می‌توان گفت، با اصلاح نگرش کارگران و خانواده‌های آنان نسبت به انجام فعالیت ورزشی، از طریق حمایت خانواده و همچنین ایجاد فضایی برای افزایش سرمایه اجتماعی به واسطه برنامه‌های ورزشی که مدیران کارگاه‌ها و کارخانجات بصورت مستقیم در سطح کارخانه‌ها و برگزاری مسابقات و فعالیت‌های ورزشی بین کارخانه‌ای و همچنین برقراری ارتباط دو سویه با نهادها و سازمان‌های ورزشی و غیر ورزشی از کارگاه‌ها و کارخانه‌های دیگر و سازمان‌های کارگری از جمله خانه کارگر، موسسه‌های مالی و مجموعه‌های خدماتی، سازمان تأمین اجتماعی و همچنین سازمان شهرک‌های صنعتی و شهرداری‌ها می‌توانند برای آن برنامه ریزی کنند و می‌توان از طریق برنامه‌های آموزشی، برگزاری کارگاه‌ها و ... کارگران را به برقراری پیوندهای مستحکم و قوی با دوستان و آشنایان ترغیب کرد که با فراهم کردن کارگروهی و تشکیل گروه‌های داوطلبانه بین کارگران زمینه لازم برای بالا بردن سرمایه اجتماعی فراهم می‌گردد.

منابع

- Barghamdi, Hadi. (2007). The effect of the destruction of Ghorbart neighborhood on the social status of the residents of Khak Sefid neighborhood. Quarterly scientific research journal of social welfare. Seventh year, number 28, 20-28. (persian) <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2039-fa.html>
- Behzad, Daud. (2014). Social capital is a platform for improving mental health. Social Welfare. Year 2, No. 6. 89-103. (Persian). <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2192-fa.html>
- Fadai, Afshana and Salimi, Mehdi and Mostefezian, Mina and Arufzad, Shahram, 1402, Presenting a systematic data model of the Foundation for the Promotion of Social Capital in Sports and Youth Departments of Isfahan province, <https://civilica.com/doc/1739693>. (Persian). 20.1001.1.20087624.1402.15.49.6.0
- Fahim Dovin, Hassan and Asadollahi, Ehsan, 1401, the influence of the ruling culture in ritual-heritage sports on the development of social capital of urban communities (case study: Zurkhane sports and wrestling in Khorasan Razavi province), <https://civilica.com/doc/1614982>. (Persian). 10.22089/res.2021.11318.2161
- Ghaseminejad Dehkordi, Atosa. The role of exercise in mental health. Excitement of sports. Year 4, Issue 7, 7-10. (Persian). 10.22084/smms.2025.28700.3279
- Harpham, S. E. (2014). English and Social Capital in an American University in the Republic of Panama. PhD. Dissertation. Submitted to the Department of Middle and Secondary Education, The Florida State University.
- Hosseini, Atiyeh al-Sadat. Jalali, Seyyed Mustafa (2015). Investigating the relationship between food pattern and depression in adults. Journal of Principles of Mental Health. Year 18, 373-366. (Persian). 10.22038/jfmh.2016.7712
- Humpheries, S. E. (2015). English and Social Capital in an American University in the Republic of Panama. PhD. Dissertation. Submitted to the Department of Middle and Secondary Education, The Florida State University.
- Jan, w. L. (2016). Social capital, neighborhood environments and health: development of measurement tools and exploration of links through qualitative and quantitative research. PhD. Dissertation. School of Population Health, the University of Western Australia.
- Kamran, Fereydoun. Ershadi, Khadijah (1388). Examining the relationship between network social capital and mental health. Social Research Quarterly, second year, third issue. 54-30. (Persian).



- Kawachi, I., et al. (2013). Social Capital for health and human development. *American Journal of Public Health*. 44.002-000.
- Lee, B. (2015). Alcohol – induced stress and social support as influences of the substance abusers health and well-being. PhD. Dissertation. School of social work. University of Pittsburgh.
- Mousavi, Mir Tahir. Alipour, Parvin. (2013). A reflection on the theory of social capital in sociology. *Publications: Sociologists*. 285. (Persian).
- Mumtaz, Faridah. (2004). Introducing the concept of class from Bourdieu's point of view, *Research Journal of Human Sciences*, No. 42-41, pp. 160-141. (Persian).
- Pahlavan Yili, Hojat, Ramzaninejad, Rahim, (2019), "Designing a Model for the Development of Labor Sports in the Country", Thesis for Doctoral Dissertation, Qazvin Islamic Azad University, pp 3-9. (Persian). 10.22124/jsmd.2023.6708
- Rezaei, Fatemeh. Yasri, Mehdi. Jahangiri, Leila. Nejat, Sahnaz (2013). Investigation of social capital in students of Jahrom University of Medical Sciences in 2013. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. Journal 15, 306-295. (Persian). 20.1001.1.17353165.1395.15.4.4.5
- Saberifar, Rostam (2015). Investigating the effect of social capital on mental health of citizens (case example: Mashhad city). *Health research*. Volume 1, Number 2, 112-106. (Persian).
- Sidaei, Seyed Ekaner. Ahodi Shapoorabadi, Mohammad Ali. Moin Abadi (1388). Hossein. An introduction to social capital and its relationship with social development components in Iran. *Yas Strategy*, No. 19. 102-125. (Persian).
- Sidan, Fariba. Abdulsamadi, Mahbubeh (2018). The relationship between social capital and mental health of men and women. *Social welfare scientific-research quarterly*. Year 11, No. 42. 254-229. (Persian).
- Tajbakhsh, Kian. Thaghafi, Murad. Kohistaninejad, Masoud. (2012). Social capital and social policies (examining the status of social capital in Iran today). *Social Welfare Quarterly, Social Policy Special Issue*, No. 10. 56-72. (Persian). <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-736-en.html>
- Tasdeghi, Zahra, "The effect of exercise on the mental health of students", *Mehr Link*, 2018, No. 384, pp. 42-43. (Persian).
- Vahida, Fereydon, Kalantari, Samad. Fatehi, Abulqasem. (1382). The relationship between social capital and the social identity of students "a case study of eleven public universities in Tehran". *Isfahan University Research Journal (Humanities)*, Volume 17, Number 2, pp. 59-92. (Persian).

